

INTERACTIEVE WERKVORMEN

● ● ● Wat?

Vele handen maken licht werk. Dat gaat ook op voor het uitvoeren van taken in een schoolse context. Door leerlingen vaak samen te laten werken, verhoog je hun kansen op het succesvol verwerven van kennisinhouden en vaardigheden. De samenwerking moet wel gebeuren in het kader van een motiverende en uitdagende opdracht, anders gaan de voordelen van een interactieve werkvorm verloren.

● ● ● Waarom?

Twee leerlingen weten en kunnen samen meer dan één leerling alleen. De combinatie van de individuele kennis en vaardigheden laat groepen toe om 'moeilijkere' taken toch uit te voeren. De ene leerling heeft misschien al heel wat voorkennis over het onderwerp terwijl een andere de instructies snel begrijpt en kan verduidelijken.

Bij interactieve werkvormen kunnen meer leerlingen tegelijk actief aan de slag. Ze komen ook makkelijker en vaker zelf aan het woord. Wanneer leerlingen samen een uitdagende vraagstelling moeten oplossen gaan ze spontaan met elkaar aan de praat. Al doende maken ze op natuurlijke wijze kennis met nieuwe termen, een andere manier van formuleren maar ook met nieuwe invalshoeken om een probleem te benaderen, een alternatieve blik op de wereld.

De voortdurende interactie tussen de leden van een groep creëert een veilige leeromgeving. De leerling die meer voorkennis bezit, vlotter een tekst begrijpt of sneller doorheeft hoe een experiment uitgevoerd moet worden, ondersteunt de andere leden van de groep door uitleg te geven op een niveau dat zowel talig als inhoudelijk door allen wordt begrepen. Bovendien zijn leerlingen eerder geneigd om zaken die ze niet begrijpen voor te leggen aan leeftijdsgenoten dan aan de leerkracht.

Nog een belangrijk voordeel van de voortdurende interactie is de natuurlijke vorm van differentiatie die ontstaat. Leerlingen die toelichting geven, bepaalde zaken uitleggen en verduidelijken en mogelijke oplossingen aanreiken, werken aan bijkomende vaardigheden. Ze leren meer dan de oorspronkelijke doelen van de taak. Deze leerlingen voeren namelijk meer taal- en denkhandelingen uit en doorgronden de inhoud beter.

Interactieve werkvormen doen ook een beroep op tal van competenties die in een frontale les niet aan de orde komen. Leerlingen leren samenwerken, met mensen omgaan, rekening houden met andere meningen en opvattingen ...

Bovendien wordt iedere leerling gestimuleerd om zijn individuele talenten te gebruiken om bij te dragen aan de uitvoering van de taak. Werkvormen waarbij verschillende intelligenties zoals cognitieve, talige, creatieve, sociale, muzische, technische, ambachtelijke ... aan bod komen, vergroten de kans op persoonlijke succeservaringen van leerlingen en dat competentiegevoel draagt op zijn beurt weer bij aan de motivatie.

● ● ● Hoe?

Meer praktische informatie en een toelichting op de rol van de leerkracht bij groepswork zijn te vinden in de volgende gokfiches:

- [motiverende en uitdagende opdrachten](#)
- [leerkracht-leerling interactie](#)
- [groepswerk: werken met rollen](#)
- [groepswerk: werken met heterogene groepen](#)
- [werken met talig heterogene groepen](#)

● ● ● **Voorbeelden**

Interactieve werkvormen zijn niet alleen geschikt voor projectmatig werken. Ook korte lesonderdelen kunnen interactief worden gemaakt, zoals de introductie van het lesthema, de bespreking van huiswerk of het overhoren van bestudeerde leerstof.

Scenario's voor een groot aantal interactieve werkvormen met voorbeelden van toepassingen zijn te vinden in het bronnenboekonderdeel:

- [interactieve werkvormen](#)